

Βρυξέλλες, 3 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

14108/23

SPORT 34

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ασφαλή περιβάλλοντα στον αθλητισμό - Συζήτηση προσανατολισμού

Κατόπιν διαβούλευσης με τα μέλη της Ομάδας «Αθλητισμός», η Προεδρία κατήρτισε το συνημμένο ενημερωτικό έγγραφο, το οποίο υποβάλλεται ως βάση για τη συζήτηση προσανατολισμού κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Παιδείας, Νεολαίας, Πολιτισμού και Αθλητισμού στις 23-24 Νοεμβρίου 2023.

**ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 2023 –
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ**

24 Νοεμβρίου 2023

Ασφαλή περιβάλλοντα στον αθλητισμό

Ο αθλητισμός θεωρείται μία από τις πλέον επωφελείς δραστηριότητες για την ανθρώπινη υγεία, τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική. Θεωρείται επίσης σημαντικός για την κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση, περιλαμβανομένης ακόμη της κοινωνικής, προσωπικής και οικονομικής διάστασης, καθώς και της διάστασης της φήμης, ιδίως όσον αφορά τον πρωταθλητισμό.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης συγκεντρώνει σε ένα νομικά δεσμευτικό έγγραφο τις σημαντικότερες προσωπικές ελευθερίες και δικαιώματα που απολαμβάνουν οι πολίτες της ΕΕ.

Τον Νοέμβριο του 2021, σε ψήφισμα του Συμβουλίου καθορίστηκαν τα βασικά χαρακτηριστικά του ευρωπαϊκού προτύπου αθλητισμού (ΕΠΑ), όπως η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, η πυραμιδοειδής δομή, το ανοικτό σύστημα προβιβασμού και υποβιβασμού, η μαζική λαϊκή προσέγγιση και η αλληλεγγύη, ο ρόλος στην εθνική ταυτότητα, η ανάπτυξη κοινοτήτων και οι δομές που βασίζονται στον εθελοντισμό. Αναγνωρίστηκαν επίσης ο κοινωνικός, εκπαιδευτικός και πολιτιστικός ρόλος του αθλητισμού, καθώς και ο ρόλος του όσον αφορά την υγεία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του δικαίου της ΕΕ. Επιπλέον, το ψήφισμα κάλεσε τα κράτη μέλη, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το αθλητικό κίνημα να σέβονται και να προωθούν τα θεμελιώδη και ανθρώπινα δικαιώματα στον αθλητισμό και μέσω αυτού.

Οι αξίες του ΕΠΑ συνδέονται άμεσα με τη διαμόρφωση ασφαλέστερου αθλητικού περιβάλλοντος για όλες και όλους.

Η υγεία και η ασφάλεια αποτελούν ουσιώδη στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να αποκομίζονται πλήρως τα οφέλη του αθλητισμού, ατομικά και συλλογικά. Υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά τα αθλητικά περιβάλλοντα, όπως τεχνικά και υλικοτεχνικά ζητήματα, κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα, καθώς και η γενική υγεία των εμπλεκόμενων ατόμων.

Καθένας από αυτούς τους παράγοντες συνεπάγεται σημαντικές προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στο εγγύς μέλλον.

Η πρώτη από αυτές τις προκλήσεις αφορά τις ασφαλείς αθλητικές υποδομές και εγκαταστάσεις, δεδομένου ότι η άθληση δεν θα πρέπει να ενέχει κανέναν κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένα στοιχεία, όπως η ηλικία του συμμετέχοντος ή της συμμετέχουσας και το είδος αθλήματος. Κατά τον χωροταξικό και κτιριακό σχεδιασμό και τη διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων, τα πρωτόκολλα έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα, όπως και τα μέτρα προσβασιμότητας, η πιστοποίηση της βιωσιμότητας και οι επιθεωρήσεις συντήρησης των χώρων. Η βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση αυτών των στοιχείων μπορεί να έχει άμεσο και θετικό αντίκτυπο στα άτομα, προωθώντας παράλληλα υποστηρικτικές και συμπεριληπτικές κοινωνίες, προσηλωμένες στην ευημερία και την προστασία των πολιτών τους.

Από κοινωνική και πολιτιστική άποψη, η υγεία και η ασφάλεια, καθώς και οι ιατρικές πτυχές και οι πτυχές υγιεινής των μαζικών εκδηλώσεων και των αθλητικών αγώνων είναι ουσιαστικής σημασίας για την άσκηση του αθλητισμού σε ασφαλές περιβάλλον. Δομικά στοιχεία, όπως η ποιότητα των ίδιων των εγκαταστάσεων, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την ασφάλεια, όπως και η υλικοτεχνική υποστήριξη, η οργάνωση και η διαχείριση σχετικά με το προσωπικό και τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους. Η συμμετοχή του προσωπικού ασφαλείας (αστυνομία και σώματα ασφαλείας) είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη ασφαλούς περιβάλλοντος στον αθλητισμό.

Δεδομένων των ιδιαίτερων νομικών, δικαστικών, πολιτιστικών και ιστορικών συνθηκών σε κάθε κράτος μέλος, καθώς και της ειδικής φύσης και της σοβαρότητας των ζητημάτων προστασίας και ασφάλειας, η προσέγγιση για ασφαλή περιβάλλοντα στον αθλητισμό πρέπει να είναι ολοκληρωμένη και ολιστική. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να σφυρηλατηθούν αποτελεσματικές διεθνείς, εθνικές και τοπικές συμμαχίες προκειμένου να αναπτυχθεί ολοκληρωμένη και ισορροπημένη πολυθεσμική προσέγγιση για τη διαμόρφωση ασφαλών περιβαλλόντων στον αθλητισμό.

Μία από τις κύριες προκλήσεις στο πλαίσιο αυτό είναι αναμφίβολα ο εντοπισμός, η πρόληψη και η αντιμετώπιση ρατσιστικής ή ξενοφοβικής ρητορικής ή ρητορικής μίσους. Επιπλέον, η βία που σχετίζεται με τον αθλητισμό μπορεί ενίοτε να εξαπλωθεί πέρα από την ίδια την αθλητική εκδήλωση και να αποτελέσει κίνδυνο για το ευρύτερο κοινό. Συνεπώς, θα ήταν ιδιαίτερα επωφελής η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών και του προσωπικού ασφαλείας σχετικά με τα προφίλ κινδύνου σε αθλητικές εκδηλώσεις. Θα ήταν επίσης χρήσιμο να πραγματοποιηθούν επενδύσεις σε μαθήματα κατάρτισης σχετικά με τον έλεγχο του πλήθους και την πρόληψη της βίας και των βανδαλισμών, με στόχο ένα ασφαλές, προστατευτικό και φιλόξενο περιβάλλον στον αθλητισμό και σε κάθε άλλη μαζική εκδήλωση.

Ο αθλητισμός διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ένταξη και στην προώθηση αξιών όπως η συνεργασία, η αλληλεγγύη, η δικαιοσύνη και η δημοκρατία. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να εκκινεί από τα σχολεία και να συνοδεύεται από κατάλληλα και αναλογικά μέτρα, στο πλαίσιο ευρείας στρατηγικής ασφάλειας και προστασίας, προκειμένου να καταστούν οι αθλητικές εκδηλώσεις ασφαλείς και ελκυστικές για όλες και όλους.

Οι δημόσιες αρχές ή οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει επίσης να εγκρίνουν πρότυπα ή να εφαρμόζουν μηχανισμούς για την εγγύηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, των πρωτοκόλλων και των συστημάτων προστασίας και ασφάλειας.

Η υγεία αποτελεί επίσης σημαντικό στοιχείο στη συζήτηση σχετικά με ασφαλή περιβάλλοντα για τον αθλητισμό.

Ο αθλητισμός αποφέρει αδιαμφισβήτητα οφέλη για την υγεία, αν και μπορεί να ενέχει κινδύνους για την υγεία εάν το περιβάλλον άσκησης δεν είναι ασφαλές ή εάν το άθλημα δεν είναι κατάλληλο για το άτομο, το οποίο μπορεί έτσι να υποστεί ατυχήματα ή τραυματισμούς ή να εκτεθεί σε ασθένειες. Για να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι αυτοί, θα πρέπει να διενεργείται αθλητική ιατρική εξέταση πριν ξεκινήσει το άτομο κάποιο νέο άθλημα. Με την εξέταση θα αξιολογείται η καταλληλότητα ενός συγκεκριμένου αθλήματος για το άτομο και θα εντοπίζονται ασθένειες ή άλλα ιατρικά ζητήματα λόγω των οποίων θα πρέπει να αποφεύγεται άσκηση ενός συγκεκριμένου αθλήματος. Η εξέταση αυτή θα μειώνει επίσης το ενδεχόμενο αιφνίδιου θανάτου κατά την άθληση, με την εκ των προτέρων διάγνωση κάποιας ιατρικής πάθησης. Η υποβολή σε ιατρική εξέταση θα πρέπει να συνιστάται ιδιαίτερα σε όλα τα άτομα που ασκούν σωματική δραστηριότητα ή ερασιτεχνικό αθλητισμό και θα ήταν σκόπιμο να καταστεί υποχρεωτική στην αρχή της αθλητικής περιόδου και προκειμένου να χορηγείται άδεια άσκησης αθλήματος. Οι αθλητές και οι αθλήτριες υψηλού επιπέδου θα ήταν επίσης σκόπιμο να υποβάλλονται σε πρόγραμμα παρακολούθησης της υγείας. Θα πρέπει επίσης να παρέχεται κατάλληλη ιατρική βοήθεια εντός αθλητικών εγκαταστάσεων και αγωνιστικών χώρων, ιδίως για μεγάλες εκδηλώσεις.

Είναι εξίσου σημαντικό να ισχύουν ελάχιστες απαιτήσεις για τις δεξιότητες και τις ικανότητες των προπονητών και προπονητριών, διότι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην αλλαγή της κοινωνίας. Για τον λόγο αυτό, οι προπονητές και προπονήτριες πρέπει να λογοδοτούν, ώστε να διασφαλίζεται ότι δρουν με ασφαλή και δεοντολογικό τρόπο προς όφελος των συμμετεχόντων ατόμων ή των αθλητών και αθλητριών.

Από κοινωνική άποψη, έχουμε προσδιορίσει διάφορους τομείς στους οποίους χρειάζεται να καταβληθούν προσπάθειες προκειμένου να δημιουργηθούν ασφαλή περιβάλλοντα για τον αθλητισμό.

Πρώτον, ο αθλητισμός στην παιδική ηλικία είναι σημαντικός για την κατάλληλη σωματική, κοινωνική, συναισθηματική και ψυχολογική ανάπτυξη των παιδιών. Σε περιπτώσεις όπου υπάρχει υποψία κακοποίησης, παρενόχλησης, άσκησης βίας ή σωματικής, ψυχολογικής ή κοινωνικής επίθεσης, το εκπαιδευτικό προσωπικό και οι τοπικές αρχές πρέπει να συνεργάζονται για την προστασία των παιδιών.

Η μελέτη της Επιτροπής του 2019 σχετικά με την προστασία των παιδιών στον αθλητισμό εντόπισε δύο σημαντικές πτυχές στον τομέα της προστασίας των παιδιών στον αθλητισμό οι οποίες χρήζουν προσοχής: τον εννοιολογικό προσδιορισμό της βίας κατά των παιδιών στον αθλητισμό (συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων όπως η ψυχολογική κακοποίηση, ο εκφοβισμός ή η υπεράσκηση, που στο παρελθόν έτυχαν μικρότερης προσοχής) και κατάλληλων μέτρων διασφάλισης και την ανάπτυξη συνεπέστερων προτύπων και πρακτικών διασφάλισης (όπως η ανάγκη για κατάλληλα επίπεδα διακυβέρνησης και για ανάπτυξη σαφέστερων κατευθυντήριων γραμμών για ενδιαφερόμενα μέρη και επαγγελματίες).

Δεύτερον, οι συνθήκες πρέπει να είναι τέτοιες ώστε όλα τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να συμμετέχουν στην άθληση σε ένα ισότιμο και ασφαλές περιβάλλον, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών προσαρμοσμένης άθλησης.

Ο τρίτος τομέας αφορά την καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας τόσο κατά ανδρών όσο και κατά γυναικών. Σύμφωνα με τον στόχο για ασφαλές περιβάλλον στον αθλητισμό, πρέπει να εξεταστούν μέτρα για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας, καθώς και της λεκτικής, σωματικής ή ψυχολογικής κακοποίησης και παρενόχλησης. Οι αθλητικές ομοσπονδίες θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδια δράσης, να αναπτύξουν διαύλους αναφοράς και να θεσπίσουν μηχανισμούς για την πρόληψη της κακοποίησης και τη δημιουργία ασφαλών περιβαλλόντων για κάθε άθλημα.

1. Ποια είναι τα πιο επιτυχημένα μέτρα που έχουν ληφθεί στη χώρα σας για να προωθηθούν ασφαλή περιβάλλοντα στον αθλητισμό;
 2. Ποια μέτρα θα πρέπει να συντονιστούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο για να προωθηθούν ασφαλή περιβάλλοντα στον αθλητισμό;
-